

APPELLATE CIVIL

ਬਾ ਅਦਾਲਤ ਡੀ.ਫਾਲਸ਼ੋ ਸੀ.ਜੇ.

ਸੀ ਐਲ ਡਾਵਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਅਮਰ ਨਾਥ ਕਪੂਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1961 ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ 35-ਡੀ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ

ਦਿੱਲੀ ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਯੰਤਰਣ ਐਕਟ (1958 ਦਾ LIX)-ਸੈਕਸ਼ਨ 14(1) 14 ਵਾਂ

(e)-ਅੰਤਰਿਤ-ਅਰਥ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲ ਐਕਟ, 1958 ਦੀ ਧਾਰਾ 14(1)(ਈ) ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾ ਮਾਲਕ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਸ਼ਰਿਤ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਖੁਦ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਉਹ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਿਰਭਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇਵਾਂ ਲਈ ਨਿਵਾਸ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰ। ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕਿ 'ਆਪ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਨਿਰਭਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਨਿਰਭਰ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਅਤੇ ਭੋਜਨ ਲਈ ਖਿਤਾ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣਾ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਤੰਤਰ ਜਾਂ ਸਵੈ-ਸਹਾਇਕ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਭਰਤਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿੱਤ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਣਵਿਆਹੀ ਧੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਨੌਕਰੀ

ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਜਿਸ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਉਸ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ 'ਤੇ. ਸ਼੍ਰੀ ਦਿਆਲੀ ਰਾਮ ਪੁਰੀ, ਰੈੱਟ ਕੰਟਰੋਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਦਿੱਲੀ, ਮਿਤੀ 16 ਫਰਵਰੀ, 1961 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਓ.ਪੀ. ਗਰਗ, ਕੰਟਰੋਲਰ, ਦਿੱਲੀ, ਮਿਤੀ 22 ਅਗਸਤ, 1960 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 14(1) ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੇ 1958 ਦੇ ਰੈੱਟ ਐਕਟ 59 ਦਾ)(e)।

ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਆਰ.ਐਸ. ਟੰਡਨ, ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਆਰ.ਐਸ. ਨਰੂਲਾ ਅਤੇ ਡੀ.ਐਨ. ਭਸੀਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਫਾਲਸ਼ੋ, ਸੀ.ਜੇ.-ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ 1958 ਦੇ ਦਿੱਲੀ ਰੈੱਟ ਕੰਟਰੋਲ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਹੈ। ਸੀ ਐਲ ਡਾਵਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਯੰਤਰਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਅਮਰ ਨਾਥ ਕਪੂਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 14(1)(e) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ-

"ਕਿ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਇਮਾਰਤ ਮਕਾਨ-ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਲਈ ਜਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਲਈ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿੱਤੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਜੇ ਉਹ ਉਸ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ..... ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਹੈ। ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

ਨਿਜ਼ਾਮ-ਉਦ-ਦੀਨ ਪੂਰਬ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਮਥੁਰਾ ਰੋਡ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਇੱਕ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸੂਟ ਵਿੱਚ ਅਹਾਤਾ ਉਪਰਲਾ ਫਲੈਟ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਫਲੈਟ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਦੇ ਫਲੈਟ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਵੀ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਛੱਤ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਬਰਸਾਤੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਪ, ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ, ਇੱਕ ਸਥਾਨਕ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦੀ 18 ਸਾਲ ਦੀ ਇੱਕ ਧੀ ਅਤੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ

ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਇਸ ਸਮੇਂ ਕੈਨੋਟ ਸਰਕਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਫਲੈਟ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਯੋਜਨਾ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 2 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਿਰਫ ਦੋ ਬੈੱਡ-ਰੂਮ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਉਸ ਦੇ ਜੀਜਾ ਐੱਸ.ਐੱਲ. ਚੋਪੜਾ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ। ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਕਮਰਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ। ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੱਚਮੁੱਚ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ. ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਹਾਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਵਾਲਾ ਫਲੈਟ 1958 ਅਤੇ ਫਿਰ 1959 ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਪਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੇ ਹਰ ਮੌਕੇ ਉੱਤੇ ਅਸਲ ਕਿਰਾਏ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਕੇ ਫਲੈਟ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ ਉੱਤੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਰੁਪਏ ਤੋਂ 225 ਤੋਂ ਰੁ. 275 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿਰਾਇਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਦੇ ਫਲੈਟ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ, ਅਰਥਾਤ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਕਨਾਟ ਸਰਕਸ ਵਿੱਚ ਫਲੈਟ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਦਫਤਰ ਦੇ ਬਹੁਤ ਨੇੜੇ ਸੀ, ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਦਸੰਬਰ, 1957 ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਸਨਲਾਈਟ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਦੇ ਫਲੈਟ ਖਾਲੀ ਹੋ ਗਿਆ. ਉਸ ਦਾ ਹੋਰ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਕਿ ਸੂਟ ਵਾਲਾ ਫਲੈਟ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਦੇ ਫਲੈਟ ਨਾਲੋਂ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਢੁਕਵਾਂ ਸੀ, ਨੂੰ ਵੀ ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇੱਕ ਲੰਮਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14(1)(ਈ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਸ਼ਬਦ "ਜਾਂ" ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਨਾਲ ਘਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। . ਉਸ

ਦੀ ਚਰਚਾ ਦਾ ਸ਼ੁੱਧ ਨਤੀਜਾ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕਿਆ ਹਾਂ, ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਮਕਾਨ-ਮਾਲਕ ਜਿਸ ਕੋਲ ਅਹਾਤੇ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੁਦ ਲੋੜ ਸੀ, ਜਾਂ ਵਿਕਲਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਉਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਕਿੱਤਾ, ਪਰ ਨਹੀਂ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਨਿਰਭਰ ਮੈਂਬਰ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। mily ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 'ਆਪਣੇ ਲਈ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸਬੰਧਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਾ ਹੋਣ।

ਮੈਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 14(1)(ਈ) ਦੀ ਮੇਰੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾ ਮਾਲਕ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕਬਜ਼ਾ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰਭਰ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਖੁਦ ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕਾਰ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਆਸ਼ਰਿਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੋਵਾਂ ਲਈ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਵਜੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕਿ 'ਆਪ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਨਿਰਭਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਜਿਸ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਆਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਕਿਸੇ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਤਾਇਨਾਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਫੌਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਇੱਥੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਲੱਭੇਗਾ। ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਆਸ਼ਰਿਤ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਧੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦੂਜਾ ਪੁੱਤਰ, ਜਿਸ ਦੀ ਉਮਰ 24 ਸਾਲ ਦੇ

ਕਰੀਬ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।
ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਖਾਸ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੁੱਤਰ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਕਨਾਟ ਸਰਕਸ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਸਮੇਤ ਫਲੈਟ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ- ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਭਾਵਹੀਣ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨਨ ਇਹ ਉਮੀਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਪੁੱਤਰ ਜੋ ਅਜੇ ਵੀ ਅਣਵਿਆਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਵੱਖਰਾ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਮਾਰਤਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਤੱਥ ਜ਼ਰੂਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਸਨੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਲੜਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਪਿਤਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਬੂਤ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਜਿਹੜਾ ਵਿੱਚ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਪੁੱਤਰ ਇੱਕ ਦੁਕਾਨ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਬੇਟਾ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਸੀ ਜਾਂ ਕੀ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਆਰਥਿਕ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ 'ਆਧਾਰਿਤ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਅਸਲ ਸੰਦੇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਅਤੇ ਬੋਰਡ, ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਅਤੇ ਭੋਜਨ ਲਈ ਪਿਤਾ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। 1 ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਤੰਤਰ ਜਾਂ ਸਵੈ-ਸਹਾਇਤਾ ਵਾਲਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ। ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਨਿਰਭਰਤਾ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿੱਤ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਣਵਿਆਹੀ ਧੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ

ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਨੌਕਰੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਜਿਸ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਈ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਉਸ ਲਈ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ।

ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੁੱਤਰ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ, ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੁਆਰਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਰੈੱਟ ਕੰਟਰੋਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਖੋਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਧਾਰਾ 14 (1) (ਈ) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਕੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਟਾਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।) ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ. ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦੇ ਸਹੀ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਖੋਜ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਖੋਜ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਸਹੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋਏਗੀ, ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਵਾਲ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੁੱਤਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਕਨਾਟ ਸਰਕਸ ਦੇ ਫਲੈਟ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ 26 ਮਾਰਚ, 1962 ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ (ਅਨੁਵਾਦਕ)